

TELEFON 0048
FAX
SEKRETARIAT
E-mail
WWW:

+ 32 32 48 500
32 32 48 400
32 32 48 505
um@mikolow.eu
<http://mikolow.eu>

Burmistrz Mikołowa
Rynek 16
PL - 43-190 MIKOŁÓW

Mikołów 6.10.2021r.

Rada Miejska Mikołowa

W załączeniu przedkładam materiały dotyczące niskiej emisji oraz działań podejmowanych przez gminę celem poprawy jakości powietrza w Mikołowie poprzez eliminację wysokoemisyjnych źródeł ciepła.

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Mateusz Hando

Kopia: BGO - a/a

NACZELNIK WYDZIAŁU
Winnicka
Sabina Winnicka-Mrowiec

NISKA EMISJA – DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA W MIKOŁOWIE

Niska emisja to określenie na stężenie zanieczyszczeń w postaci szkodliwych pyłów i gazów, które przedostają się do powietrza na skutek nieekologicznego sposobu ogrzewania oraz intensywnie działającego transportu spalinowego na wysokość nie większą niż 40 metrów nad ziemią, czyli wpływają bezpośrednio na jakość powietrza, którym oddychamy. Przy sprzyjających warunkach atmosferycznych w postaci braku wiatru i dużej wilgotności, może dojść do powstania smogu, który jest szczególnie niebezpieczny dla naszych dróg oddechowych i w związku z tym powoduje, poważne schorzenia.

Jednym ze sposobów podjęcia walki o poprawę jakości powietrza jest tzw. **uchwała antysmogowa**, czyli Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 07.04.2017 roku, w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała wprowadza niżej wskazane **terminy wymiany kotłów i pieców** w województwie śląskim:

- od 1 stycznia 2022 zakaz używania kotłów eksploatowanych ponad 10 lat od daty produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej,
- od 1 stycznia 2024 zakaz używania kotłów eksploatowanych od 5 do 10 lat od daty produkcji,
- od 1 stycznia 2026 zakaz używania kotłów eksploatowanych do 5 lat od daty produkcji,
- od 1 stycznia 2028 zakaz używania kotłów spełniających wymogi emisyjne klas 3. i 4. normy PN-EN 303-5:2012.

Wszystkie powyższe terminy dotyczą urządzeń niespełniających norm emisji wg PN-EN 303-5:2012. Data produkcji liczona jest na dzień wejścia w życie uchwały, tzn. od dnia 01.09.2017 r.

Podmioty posiadające instalacje wydzielające ciepło, lub wydzielające ciepło i przenoszące je do innego nośnika (tzw. miejscowy ogrzewacz powietrza np.: kominek, piec) powinny wymienić instalacje na spełniającą wymagania Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24.04.2015. **do 31.12.2022 r.** chyba że, instalacja

osiąga sprawność cieplną min 80 % lub

jest wyposażona w urządzenie do redukcji emisji pyłu.

Ponadto od 1 września 2017 roku uchwała wprowadziła **zakaz spalania:**

- węgla brunatnego,
- mułu i flotu oraz ich mieszanek,
- węgla o udziale ziarna 0-3mm powyżej 15%,
- biomasy o wilgotności powyżej 20%.

Zagrożenia płynące z niskiej emisji spowodowały, że walka z tak zwanymi „kopciuchami” stała się działaniem priorytetowym. Aby wspomóc mieszkańców gmina podjęła szereg działań:

I. DOTACJE Z BUDŻETU MIASTA

Walka o czyste powietrze to długotrwały proces. Mikołów już od 2000 roku udziela dotacji na wymianę pieców wysokoemisyjnych na niskoemisyjne. W roku bieżącym dotacje udzielane są dwutorowo: zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr XXXII/645/2017 z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych z budżetu gminy na dofinansowanie kosztów inwestycji polegającej na modernizacji źródeł ciepła, która obowiązywała do 5 maja 2021r. oraz Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr XLI/382/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych z budżetu gminy na dofinansowanie kosztów inwestycji polegającej na modernizacji systemów grzewczych.

Dnia 16 czerwca 2021r. Gmina Mikołów zawarła umowę z Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią na realizację Projektu pn.: „Modernizacja źródeł ciepła opalanych paliwem stałym – program ograniczenia niskiej emisji w Gminie Mikołów”. Zgodnie z umową otrzymaliśmy kwotę **781 316,00zł** na realizację programu. Środki przeznaczone zostały na wypłatę dotacji celowych na dofinansowanie kosztów inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych.

Środki uchwalone na rok 2021.

Na wypłatę dotacji wnioskodawcom, którzy złożyli wnioski zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr XXXII/645/2017 z dnia 27 czerwca 2017 r.	546 704,00 zł
Na wypłatę dotacji wnioskodawcom, którzy złożyli wnioski zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr XLI/382/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r.	781 316,00 zł
Środki uzyskane z Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii zgodnie z zawartą umową z dnia 16.06.2021r., na wypłatę dotacji wnioskodawcom, którzy złożyli wnioski zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Mikołowa Nr XLI/382/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r.	735 684,00 zł
Łącznie	2 063 704,00 zł

Łącznie zawarto umowy na kwotę 1 509 207,35zł

1. **Zgodnie z Uchwałą z roku 2017** gmina w bieżącym roku udzieliła dotacji 39 wnioskodawcom na łączną kwotę 116 387,70.zł.

Na sesji Rady Miasta, która odbyła się 21 września br. zostały uchwalone środki na wypłatę dotacji kolejnym 143 wnioskodawcom. Środki pozwolą na rozpatrzenie wszystkich wniosków, które wpłynęły w roku 2020.

Wnioski które wpłynęły w roku 2020		Wnioski które wpłynęły w roku 2021
271		113
Wnioski wypłacone/odmowy	Wnioski do rozpatrzenia w roku 2021	Wnioski do rozpatrzenia
125/3	143	113

Dane na dzień 1.10.2021r.

2. **Zgodnie z Uchwałą z roku 2021** gmina w bieżącym roku zawarła umowy z 372 wnioskodawcami w tym rozliczyła 71 wniosków na kwotę 253 819,65zł

Wnioski które wpłynęły do dnia 30.10.2021r.	Wnioski wycofane	Odmowy udzielenia dotacji	Wnioski o dotację w roku 2021	Wnioski o dotację w roku 2022
585	14	8	463	100

Łączna ilość zawartych umów	w tym umowy płatne ze środków własnych	w tym umowy płatne ze środków GZM	Umowy rozliczone	Pozostałe wnioski
372	154	218	71	91

Dane na dzień 1.10.2021r.

Podział ze względu na źródło ciepła.

Docelowe źródło grzewcze	Ilość wniosków na rok 2021
Gaz	230
Węgiel	170
Pellet	31
Pompa ciepła	23
Prąd	4
Brak wskazania	5

II. PROGRAM „CZYSSTE POWIETRZE”

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami/współwłaścicielami domów jednorodzinnych/wydzielonych lokali mieszkalnych. Dotacje są udzielane za pośrednictwem szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Program przewiduje dofinansowania na:

- źródło ciepła – wymianę, zakup, montaż,
- instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej,
- wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła,
- mikroinstalację fotowoltaiczną,
- ocieplenie przegród budowlanych,
- stolarkę drzwiową i okienną,
- dokumentację (audyt energetyczny, dokumentacja projektowa).

4 grudnia 2020r. Gmina Mikołów zawarła porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ustalające zasady promocji Programu na terenie Gminy w tym wsparcia i obsługi wnioskodawców Programu w procesie składania wniosków podstawowy oraz wniosków o rozszerzony poziom dofinansowania , uzyskiwania oraz rozliczania dofinansowania.

Przeszkolony pracownik przyjmuje petentów zainteresowanych pomocą w wypełnieniu wniosku o dofinansowanie oraz rozliczenie dotacji w poniedziałki i środy o wcześniej umówionych godzinach.

Gmina w imieniu mieszkańców wysłała **184** wnioski o udzielenie dotacji. Wnioski o rozliczenie dotacji, wypełnione wspólnie z pracownikiem urzędu, mieszkańcy wysyłają samodzielnie.

25 czerwca 2021r. Porozumienie zostało aneksowane a poszerzony katalog zadań pozwolił na pozyskania 30 000,00 zł na działania edukacyjne oraz wyposażenie punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu.

Zgodnie z zapisami porozumienia gmina zorganizowała 2 spotkania informujące mieszkańców o zasadach Programu natomiast 2 następne odbędą się w IV kwartale. Aby dotrzeć do jak największej grupy mieszkańców Mikołowa rozesłane zostaną również ulotki informujące o Programie Czyste Powietrze.

III. PROGRAM STOP SMOG

Kolejnym działaniem jakie planuje Gmina Mikołów jest przystąpienie do realizacji rządowego programu **STOP SMOG** wspólnie z 15 gminami: Będzin, Bieruń, Bobrowniki, Dąbrowa Górnicza, Gierałtowice, Gliwice, Katowice, Knurów, Mysłowice, Piekary Śląskie, Siewierz, Sośnicowice, Tarnowskie Góry, Tychy, Zabrze. Po podjęciu Uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o wspólnej realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych

z innymi gminami zostanie podpisana Umowa ramowa pomiędzy Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią a wszystkimi gminami zainteresowanymi wspólną realizacją Programu. Wniosek o zawarcie porozumienia z NFOŚiGW przygotowuje GZM. Wspólnie będziemy wspierać mieszkańców, których sytuacja materialna nie pozwala na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków.

W ramach tego zadania możliwe będą wymiana lub likwidacja wysokoemisyjnego źródła ciepła na niskoemisyjne, termomodernizacja budynku, podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej w 20 budynkach jednorodzinnych na terenie Gminy Mikołów, których właściciele spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 554). Koszt inwestycji zostanie pokryty ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów w 70% , ze środków GZM w 15% i z budżetu Gminy w 15 %.

Podczas realizacji projektu STOP SMOG Metropolia będzie odpowiedzialna m.in. za zawarcie porozumienia z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, prowadzenie budżetu, doradztwo techniczne oraz przeprowadzenie prac budowlanych dotyczących realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych. Zadaniem gmin będzie nabór i weryfikacja wniosków mieszkańców oraz wspólna z GZM promocja działań. Gmina będzie również odpowiedzialna za kontrolę utrzymania trwałości projektu po zakończeniu prac budowlanych.

IV. PROGRAM LIFE "ŚLASKIE. PRZYWRACAMY BŁĘKIT"

Gmina zadeklarowała również chęć przystąpienia do Programu LIFE pt. „Śląskie. Przywracamy Błękit”. Jest to kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Umowa partnerska z Województwem Śląskim zostanie podpisana po przyznaniu dofinansowania na przełomie 2021 i 2022 roku. Projekt planowany jest do realizacji w latach 2022-2027. Zarządzanie projektem prowadzone będzie przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Osią projektu będzie zapewnienie na poziomie gminnym usług „ekodoradców”, którzy zostaną przeszkoleni na poziomie zapewniającym fachowość świadczonych przez nich usług. Ekodoradcy będą finansowani z środków projektu przez 3 pierwsze lata realizacji przedsięwzięcia a następnie przez kolejne trzy lata przez gminy. Do ich zadań będzie należało:

- pomoc w doborze nowych źródeł ciepła,
- tłumaczenie procedur administracyjnych związanych z wymianą kotła i pozyskaniem dofinansowania,
- pomoc mieszkańcom w pozyskiwaniu i rozliczaniu środków na wymianę kotłów.

Ekodoradcy będą także odpowiedzialni za koordynację lokalnej polityki energetyczno-klimatycznej oraz prowadzenie działań zwiększających świadomość mieszkańców w zakresie wpływu indywidualnych systemów grzewczych na jakość powietrza, w tym za realizację na poziomie gminnym działań przewidzianych w niniejszym projekcie, a skierowanych do mieszkańców.

DZIAŁANIA DODATKOWE

1. Mikołów posiada **10 czujników powietrza Airly** umieszczonych na budynkach szkół w sołectwach oraz w centrum, na sołtysówce w Śmiłowicach oraz na budynku Starostwa. Ich odczyty można na bieżąco śledzić online. 9 z nich finansowanych jest przez Gminę a jeden przez Starostwo Powiatowe.

2. Centralna ewidencja emisyjności budynków

Mechanizmem, który pomoże w wychwyceniu „kopciuchów” i pozwoli nam dotrzeć do osób potrzebujących wsparcia w podjęciu decyzji i zrealizowaniu inwestycji polegającej na wymianie źródła ciepła jest Centralna ewidencja emisyjności budynków. System ten pozwoli na zinwentaryzowanie wszystkich źródeł ciepła i spalania paliw do 1MW.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, od 1 lipca 2021 roku właściciele oraz zarządcy budynków obowiązani są do złożenia stosownej deklaracji dotyczącej wykorzystywanych źródeł ciepła lub spalania paliw do 1 MW, np. piec, sieć ciepłownicza, pompa ciepła etc. Obowiązek dotyczy zarówno budynków i lokali mieszkalnych jak i niemieszkalnych. Deklaracje można złożyć samodzielnie wchodząc na stronę www.zone.gunb.gov.pl należy jedynie posiadać profil zaufany albo podpis elektroniczny. Można ją również złożyć w wersji papierowej a pracownik urzędu wprowadzi ją do systemu.

Do urzędu wpłynęło 236 deklaracji.

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Mateusz Handel

NACZELNIK WYDZIAŁU

Winnicka
Sabina Winnicka-Mrowiec